

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen, als vermeld in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend besluit bepaalt voor welke andere ammoniakemissiereducerende technieken en maatregelen, dan de reeds in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof vermelde maatregel van beweiden, de meldingsprocedure, vermeld in hoofdstuk 10 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, op overeenkomstige wijze kan worden toegepast, in afwijking van artikel 82/1 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Het betreft een selectie van technieken en maatregelen opgenomen in de bijlage van bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen. Wanneer een exploitant van een veehouderij ter realisatie van zijn PAS-referentie 2030 gebruik wil maken van één of meer van de geselecteerde maatregelen of technieken, kan hij deze via een melding laten opnemen in zijn omgevingsvergunning.

Er wordt aldus uitvoering gegeven aan de delegatie, opgenomen in artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet, zoals gewijzigd door het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en natuur (beleidsdomein Omgeving)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/218 van 24 mei 2024.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 24 mei 2024 verkregen. Voor een bespreking ervan zie infra punt 3A.

2 INHOUD

- *Stikstofdecreet: het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof, B.S. 22 februari 2024*
- *Decreet van 19 april 2024: het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen*

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 23 februari 2024 is het decreet over de programmatische aanpak stikstof (het 'Stikstofdecreet') in werking getreden, 1 dag nadat het in het Belgische Staatsblad werd gepubliceerd. Het decreet werd op 24 januari 2024 in het Vlaams Parlement goedgekeurd.

De ammoniakemissiereducerende maatregelen en technieken die opgenomen waren op de zgn. AEA-lijst en PAS-lijst werden decretaal verankerd door het decreet van van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen (het 'decreet van 19 april 2024').

Van zodra laatstvermeld decreet in werking treedt (de tiende dag na bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad) zullen deze maatregelen en technieken in vergunningsaanvragen kunnen worden gebruikt.

Het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit, voorziet in een wijziging van artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet. De Vlaamse Regering krijgt daarbij de opdracht om (een lijst met) bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen vast te stellen die via melding aan de vergunning kunnen toegevoegd worden.

Deze delegatie wordt in de memorie van toelichting als volgt geduid:

"Tevens wordt bepaald dat de Vlaamse Regering zal bepalen voor welke andere technieken en maatregelen die opgenomen zijn in de bijlage van bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen een meldingsprocedure volstaat om ze in een bestaande omgevingsvergunning op te nemen. Onder meer het niet stedenbouwkundig vergunningsplichtig zijn en het gegeven dat de erkende techniek geen verdere inhoudelijke afweging vereist in het kader van een ander omgevingsaspect, zijn mogelijke elementen waarmee de Vlaamse Regering rekening kan houden bij het bepalen van voormelde bijkomende technieken of maatregelen. Voorbeelden van technieken die hier mogelijk voor in aanmerking komen zijn het reinigen van de loopvloer met mestschuif en mestrobot en drijvende ballen in het mestoppervlak."

Voorliggend besluit geeft uitvoering aan de delegatie, opgenomen in het nieuwe artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet.

De mogelijkheid van melding voor de op deze lijst opgenomen maatregelen neemt niet weg dat een aantal bedrijven toch de vergunningsprocedure zal moeten doorlopen, omdat ze nog geen vergunning van onbepaalde duur hebben of geen vergunning tot na 2030. Het toepassen van de

ammoniakemissiereducerende maatregelen in de bijlage van het decreet van 19 april 2024, of het kunnen werken met de meldingsprocedure voor de 5%-maatregel of voor beweiden, kan daar geen afbreuk aan doen.

De bepalingen die in de bijlage 'Lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen' bij het decreet van 19 april 2024 per systeem zijn vermeld, zoals deze inzake het werkingsprincipe, de uitvoering van de maatregel en de controle van de maatregel, zijn vanzelfsprekend in acht te nemen, ongeacht het feit of de meldingsprocedure i.p.v. de vergunningsprocedure wordt toegepast. Dit geldt ook voor de voor het betrokken systeem relevante, algemene bepalingen opgenomen in voormelde lijst.

Indien de Vlaamse Regering later overgaat tot erkenning van een nieuwe maatregel met een ammoniakemissiereducerend vermogen, zijnde een maatregel die niet opgenomen is in de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen die gevoegd is bij het decreet van 19 april 2024, dan zal de Vlaamse Regering daarbij, op grond van artikel 9, §1, vijfde lid, van het Stikstofdecreet, eveneens bepalen of deze maatregel in aanmerking komt om via meldingsprocedure opgenomen te worden in de vergunning.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Dit artikel bepaalt welke maatregelen beschouwd worden als ammoniakemissiereducerende maatregelen die onder de toepassing van artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet vallen, en bijgevolg via een meldingsprocedure toegevoegd kunnen worden aan de omgevingsvergunning in kwestie. Uit het vijfde lid volgt namelijk dat niet alleen voor beweiden, maar ook voor andere door de Vlaamse Regering vast te stellen ammoniakemissiereducerende maatregelen, de meldingsprocedure, vermeld in hoofdstuk 10 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, op overeenkomstige wijze wordt toegepast, in het geval de exploitant voor de toepassing van het vierde lid van artikel 9, §2, gebruik wil maken van een dergelijke maatregel. Dit betreft de situatie waarin de exploitant van een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij zijn PAS-referentie 2030 wil realiseren door toepassing van ammoniakemissiereducerende maatregelen, waarvoor hij, krachtens het vierde lid van artikel 9, §2, uiterlijk op 30 september 2029 over een aangepaste omgevingsvergunning moet beschikken.

Het is evident dat ook bij combinatie van twee of meer maatregelen die onder de toepassing van artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet vallen, deze via meldingsprocedure kunnen toegevoegd worden aan de omgevingsvergunning in kwestie.

De maatregelen die in dit artikel vastgesteld worden, zijn maatregelen die niet gepaard gaan met vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen of met ingedeelde inrichtingen of activiteiten van de eerste of tweede klasse als vermeld in artikel 5.2.1 van het DABM en die tevens geen inhoudelijke afweging in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstofemissie vereisen. De implementatie van sommige systemen kan immers effecten hebben op vlak van bijv. de kwaliteit of kwantiteit van grond- of oppervlaktewater, geurhinder, geluidsoverlast of emissie van (fijn) stof. Het is noodzakelijk dat deze aspecten blijvend beoordeeld kunnen worden in het kader van een reguliere vergunningsprocedure. Dat de maatregelen geen vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen of vergunningsplichtige ingedeelde inrichtingen of activiteiten mogen omvatten, volgt uit het feit dat artikel 9, §2, vijfde lid, niet bepaalt dat als de exploitant voor de toepassing van het vierde lid gebruik wil maken van een ammoniakemissiereducerende maatregel, de meldingsprocedure ook toegepast wordt in afwijking van artikel 5, 1°, a) en c), en

artikel 6 van het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Die artikelen betreffen de vergunningsplicht voor stedenbouwkundige handelingen en voor ingedeelde inrichtingen of activiteiten van klasse 1 en 2.. De meldingsprocedure kan enkel toegepast worden in afwijking van artikel 82/1 van het decreet betreffende de omgevingsvergunning.

De vastgestelde maatregelen of systemen komen uit de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen, die opgenomen zijn in de bijlage bij het decreet van 19 april 2024.

Bij elk systeem dat in dit ontwerpbesluit vastgesteld wordt,

- wordt de naam vermeld die in voormelde lijst gebruikt wordt voor dat systeem,
- wordt de diercategorie vermeld waarvoor het systeem volgens die lijst geldt en
- worden de respectievelijke codes vermeld van dat systeem, zoals die ook vermeld worden in die lijst.

De in artikel 1 vermelde systemen zijn de volgende:

1° het systeem “loopvloer reinigen met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.2 van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder titel 6.1.2 wordt door frequent verwijderen van de mest en urine van de loopvloer de ammoniakemissie op vloerniveau gereduceerd. Het ammoniakemissiereductiepercentage dat volgens voormelde lijst bij toepassing van dit systeem in rekening kan worden gebracht varieert van 10 tot 15%. Dit hangt af van de frequentie van schuiven (aantal keer per dag). Bedraagt dit minstens 6, dan mag volgens voormelde lijst een reductiepercentage van 10% in rekening worden gebracht. Bedraagt dit minstens 10, dan mag een reductiepercentage van 15% in rekening worden gebracht;

2° het systeem “Loopvloer reinigen met mestschuif of mestrobot en water”, vermeld onder titel 6.1.3. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt door frequent verwijderen van de mest en urine van de loopvloer de ammoniakemissie op vloerniveau gereduceerd. Door water op de vloer te versproeien wordt de urine op de vloer verdund en verwijderd waardoor de ammoniakemissie bijkomend wordt verlaagd.

Het ammoniakemissiereductiepercentage dat volgens voormelde lijst bij toepassing van dit systeem in rekening kan worden gebracht varieert van 15 tot 20%. Dit hangt af van de frequentie van schuiven (aantal keer per dag). Bedraagt dit minstens 6, waarbij het vereiste volume water dat toegepast dient te worden een debiet heeft van 3 l/m² loopvloer/dag, dan mag volgens voormelde lijst een reductiepercentage van 15% in rekening worden gebracht. Bedraagt de frequentie van schuiven (aantal keer per dag). minstens 10, dan mag een reductiepercentage van 20% in rekening worden gebracht, mits een zelfde volume water wordt toegepast als hiervoor vermeld. Er stelt zich hier geen probleem vanuit het omgevingsaspect (grond)water vermits in de eisen, vermeld onder titel 6.1.3 van de lijst, die aan de uitvoering gesteld worden, wordt bepaald dat er uitsluitend gebruik mag worden gemaakt van regenwater;

3° het systeem “Roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten en reinigen met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.6. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”.

Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel blijft door de versnelde afvoer van urine door de cassettes met hellende groeven in de roosterspleten minder urine achter op de vloer. Hierdoor wordt de omzetting van ureum naar ammoniak gereduceerd en daalt de ammoniakemissie. Daarnaast wordt de ammoniakemissie uit de kelder beperkt door middel van afsluitkleppen in de roosterspleten. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot. Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 4° het systeem “Roostervloer voorzien van een bolle thermoplastisch rubber toplaag en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.10. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel blijft door de versnelde afvoer van urine door de bolle thermoplastische rubber toplaag er slechts weinig tot geen urine achter waardoor de omzetting van ureum naar ammoniak niet op de roostervloer plaatsvindt, maar in de mestkelder. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot. De lagere urease-activiteit vanwege de thermoplastische rubber toplaag draagt eveneens bij aan de beperking van de ammoniakemissie.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 5° het systeem “Geprofileerde vlakke vloer met hellende sleuven, regelmatige mestafstorten voorzien van afdichtflappen en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.12. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine door de aanwezigheid van hellende sleuven waarna via regelmatige mestafstorten de urine in de mestkelder komt. Daarnaast wordt de emissie van ammoniak ook beperkt door het beperken van de uitstoot van de kelderlucht en dit door het afsluiten van de mestafstorten door middel van hangende afdichtflappen.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 6° het systeem “Geprofileerde vloerplaten met sterk hellende langsgleuven met urineafvoergat en hellende dwarsgroeven, aangesloten gelegd of gescheiden door mestafstorten voorzien van emissiereductiekleppen, met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.15. en 6.1.16 van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine door de aanwezigheid van hellende dwarsgroeven en sterk hellende langsgleuven, waarna de urine via een urineafvoergat in elk van de sleuven op het laagste punt direct in de mestkelder komt. Daarnaast wordt de ammoniakemissie beperkt door de uitstoot van kelderlucht te beperken.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 7° het systeem “Roostervloer voorzien van rubber matten en composiet nokken met een hellend profiel, kunststofcassettes met kleppen in de roosterspleten en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.17. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine vanaf de vloer naar de mestkelder via het sterk hellende profiel in de composietnokken, de aansluitende rubber matten en de cassettes in de roosterspleten waardoor er slechts weinig tot geen urine achterblijft en de omzetting van ureum naar ammoniak niet op de vloer plaatsvindt, maar in de mestkelder. Daarnaast vindt ammoniakemissiebeperking plaats door beperking van de uitwisseling van kelderlucht en stallucht, door middel van afsluitkleppen in de roosterspleten. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot.

Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 8° het systeem “Geprofileerde vlakke vloer met hellende sleuven, regelmatige mestafstorten voorzien van emissiereductiekleppen en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.18. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine door de aanwezigheid van hellende sleuven waarna via regelmatige mestafstorten de urine en de vaste mest in de mestkelder komt. Daarnaast wordt de emissie van ammoniak ook beperkt door het beperken van de uitstoot van de kelderlucht en dit door het afsluiten van de mestafstorten door middel van goed sluitende emissiereductiekleppen.

Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 9° het systeem “Geprofileerde hellende vloer met holtes voor gieropvang en gierafvoer aan de zijkant en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.19. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door een primaire scheiding van mest en urine. De urine wordt versneld naar de afvoerholtes doordat de vloer vanuit het midden 1,5 % hellend is naar de zijkanten. De urine wordt in een aparte gieropslag opgeslagen.

Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 10° het systeem “Roostervloer met inleg-roosterbalken met een hellend profiel, voorzien van afsluitflappen in de roosterspleten en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.22. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine naar de mestkelder door hellende inlegroosterbalken toe te passen in de roostervloer, waarbij de mestkelder door afdichtflappen in de roosterspleten wordt afgesloten. Door frequent verwijderen van de mest en urine van de loopvloer door een mestschuif of -robot wordt de ammoniakemissie op vloerniveau gereduceerd.

Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 11° het systeem “Roostervloer voorzien van rubber matten en composiet nokken met een hellend profiel en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.23. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine vanaf de vloer naar de mestkelder via het sterk hellende profiel in de composietnokken en de aansluitende rubber matten waardoor er slechts weinig tot geen urine achterblijft en de omzetting van ureum naar ammoniak niet op de vloer plaatsvindt, maar in de mestkelder. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 20%.
- 12° het systeem “Dichte vloer voorzien van rubber matten en composiet of beton nokken met een hellend profiel en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.24. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine vanaf de vloer naar de groeven in de dichte vloer, die is voorzien van een sterk hellend profiel in de composiet of betonnokken. Daardoor wordt de urine geconcentreerd opgevangen en elke 2 uur afgevoerd met een getrokken mestschuif met vingers, die de groeven grondig reinigen. De mest (feces en urine) wordt minimaal elke 2 uur afgeschoven naar een (eenzijdige of tweezijdige) mestafstort.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 13° het systeem “Roostervloer voorzien van rubber elementen en kleppen in de roosterspleten en reinigen met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.25. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt Door de versnelde afvoer van urine door de rubber elementen in de roosterspleten blijft minder urine achter op de vloer. Hierdoor wordt de omzetting van ureum naar ammoniak gereduceerd en daalt de ammoniakemissie. Daarnaast wordt de ammoniakemissie uit de kelder beperkt door middel van afsluitkleppen in de roosterspleten. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 14° het systeem “Dichte vloer voorzien van rubbermatten en groeven met een hellend profiel en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.26. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt een rubberen vloer voorzien van groeven in de dwarsrichting. Deze groeven zorgen voor een snelle scheiding van de dunne en dikke mestfractie. De urine stroomt snel en volledig naar de sleuven in de lengterichting. Het aanwezige profiel van de rubber balken zorgt ervoor dat geproduceerde urine niet kan uitvloeien over de vloer. De mest en urine wordt door de mestschuif verwijderd naar één zijde van de stal, waar het buiten de stal wordt afgeschoven in mestafstorten.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 15° het systeem “Dichte geprofileerde systeemvloer voorzien van sleuven en rubberpaden met een beperkt roosteroppervlak voorzien van bolle kunststofprofielen en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.27. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel worden de gangpaden dichtgelegd als volle vloer met betonnen prefab-elementen voorzien van rubberstroken en sleuven parallel aan de voergang. Deze sleuven zorgen voor snelle scheiding van dunne en dikke fractie. Mest en urine worden frequent verwijderd van het oppervlak middels een mestschuif voorzien van sleufgeleiders. De emissie wordt extra gerealiseerd door het inpassen van rubberstroken waardoor het contactoppervlak van mest met beton met ongeveer 40% vermindert.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 16° het systeem “drijvende ballen in het mestoppervlak”, vermeld onder titel 6.2.1. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor meerdere categorieën van varkens: “V-1 Biggen”, “V-2 Zeugen (incl. biggen tot spenen) in kraamstallen”, “V-3 Zeugen in dek- en drachtstallen” en “V-4 Vleesvarkens”.
Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel, is de ammoniakemissiebeperking van dit systeem gebaseerd op het beperken van putemissie door het verkleinen van het emitterend mestoppervlak door het laten drijven van ballen in het mestoppervlak. Wanneer mest op de bal valt, kantelt deze en valt de mest onder de bal in de mestkelder.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 29%;
- 17° het systeem “Toevoegen van benzoëzuur aan het voeder”, vermeld onder titel 6.2.2. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “V-4 Vleesvarkens”.
Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt na opname van het benzoëzuur uit het voeder, het zuur ter hoogte van de lever omgezet tot hippuurzuur. Dit is een sterk zuur dat uiteindelijk via de nieren wordt uitgescheiden in de urine. Dit veroorzaakt een daling van de pH van de urine en de mest. Hierdoor wordt de ammoniumstikstof in de urine in veel mindere mate omgezet tot ammoniak.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 16%.
- 18° het systeem “Reductie van de eiwitopname”, vermeld onder titel 6.2.5. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “V-4 Vleesvarkens”.
Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel is het eiwit in de voeders voor vleesvarkens, afgezien van het deel dat gebruikt wordt voor onderhoud, in de eerste plaats bestemd voor de vorming van vlees. Het deel van het voedereiwit dat ofwel in overmaat aanwezig is, ofwel een ongepaste samenstelling heeft, zal worden aangewend als energiebron. Wanneer het voedereiwit als energiebron gebruikt wordt, moet het stikstofgedeelte van de aminozuren afgesplitst worden. Deze stikstof kan niet verder aangewend worden in de metabolische processen en verlaat het lichaam onder vorm van ureum via de urine. Dit ureum kan via het enzym urease gesplitst worden in ammoniak en op deze wijze verantwoordelijk zijn voor de ammoniakemissie. Bijgevolg zal iedere maatregel die aanleiding geeft tot een efficiëntere benutting van het opgenomen eiwit, aldus nog het vermelde werkingsprincipe, aanleiding geven tot een reductie van de ammoniakemissie. Eveneens zullen alle maatregelen

die een positief effect hebben op de voederomzet van de dieren de totale opname van voedereiwit verminderen.

Bij toepassing van deze maatregel varieert de ammoniakemissiereductie van 5 tot 20%. De reductie van de ammoniakemissie per vleesvarkensplaats wordt gerelateerd aan de totale (ruw) eiwitopname van de dieren per dierplaats per jaar. Er kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden volgens de onder titel 6.2.5 vermelde tabel: met een ruw eiwit verstrekking per vleesvarkensplaats per jaar van < 108 kg bedraagt de reductie 5%, bij < 104 kg bedraagt de reductie 10%, bij < 100 kg bedraagt deze 15% en bij < 96 kg bedraagt deze 20%.

19° het systeem “reductie van de eiwitopname”, vermeld onder titel 6.3.3. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “P-4 Niet kooisystemen voor legkippen incl. (groot)ouderdieren van legrassen”.

Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel resulteert een overmaat aan eiwit in de voeding in hogere N-uitscheiding, nattere mest en bijgevolg hogere ammoniakemissies. Bij een verlaagd ruw eiwitgehalte in het voeder en bij een evenwichtige aminozuurbalans neemt de productie van ammoniak af. Alle maatregelen die de input van eiwit (en dus de ammoniakemissie) per dierplaats doen dalen zoals een verlaagd eiwitgehalte, efficiëntere productie (lagere voederomzetting), meerfasenvoeding (al dan niet met inmenging volle granen), langere leegstand, en/of andere maatregelen, al dan niet gecombineerd, kunnen toegepast worden in het kader van deze algemene maatregel.

Bij toepassing van deze maatregel varieert de ammoniakemissiereductie van 7 tot 12%. De reductie van de ammoniakemissie per dierplaats wordt gerelateerd aan de totale (ruw) eiwitopname van de dieren per dierplaats per jaar. Volgens voormelde lijst kan bij een ruw eiwit verstrekking per dierplaats per jaar van < 6,40 kg een reductie van 7% in rekening worden gebracht en bij < 6,15 kg een reductie van 12%.

20° het systeem “Voorgedroogde ingekuilde snijmaissilage als strooisel”, vermeld onder titel 6.3.4. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “P-6 Slachtkuikens”.

Volgens het werkingsprincipe vermeld onder die titel wordt de daling in ammoniakemissie behaald door het gebruik van voorgedroogde ingekuilde snijmaissilage als strooisel. Dit strooiselmateriaal heeft een lagere pH dan de traditioneel gebruikte strooiselmateriaal waardoor de vorming van ammoniak wordt geremd.

Bij toepassing van deze maatregel kan men volgens voormelde lijst een reductie in ammoniakemissie in rekening brengen van 40 %.

21° het systeem “reductie van de eiwitopname”, vermeld onder titel 6.3.5. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “P-6 Slachtkuikens”.

Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel resulteert een overmaat aan eiwit in de voeding resulteert in hogere N-uitscheiding, nattere mest en bijgevolg hogere ammoniakemissies. Bij een verlaagd ruw eiwitgehalte in het voer en bij een evenwichtige aminozuurbalans neemt de productie van ammoniak af. Alle maatregelen die de input van eiwit (en dus de ammoniakemissie) per dierplaats doen dalen zoals een verlaagd eiwitgehalte, efficiëntere productie (lagere voederomzetting), meerfasenvoeding (al dan niet met inmenging volle granen), langere leegstand, en/of andere maatregelen, al dan niet gecombineerd, kunnen toegepast worden in het kader van deze algemene maatregel.

Bij toepassing van deze maatregel varieert de ammoniakemissiereductie van 15 tot 25%. De reductie van de ammoniakemissie per dierplaats wordt gerelateerd aan de totale (ruw)

eiwitopname van de dieren per dierplaats per jaar. Volgens voormelde lijst kan bij een ruw eiwit verstrekking per dierplaats per jaar van < 5,35 kg een reductie van 15% in rekening worden gebracht en bij < 5,10 kg een reductie van 25%.

In het tweede lid van dit artikel wordt bepaald dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, ook bijkomende erkende technieken kan aanduiden die eveneens onder de toepassing vallen van artikel 9, §2, vijfde lid van het Stikstofdecreet. Daarbij worden – in lijn met wat hierboven werd toegelicht – de voorwaarden daartoe opgenomen dat die ammoniakemissiereducerende maatregelen niet gepaard gaan met vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen, het systeem of onderdelen ervan niet leiden tot bijkomende rubrieken of uitbreiding binnen bestaande rubrieken die in de indelingslijst van bijlage 1 bij titel II van het VLAREM zijn ingedeeld als klasse 1 of 2 en dat die maatregelen geen inhoudelijke afweging in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstofemissie vereisen.

Artikel 2.

Dit artikel bepaalt dat als een exploitant een melding wil doen, hij bij de melding een aantal bijkomende gegevens moet opnemen, meer bepaald de naam van het systeem, de diercategorie waarvoor het systeem van toepassing is en de code van het systeem, zoals vermeld in de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen, gevoegd als bijlage bij het decreet van 19 april 2024. Ook het ammoniakemissiereductiepercentage dat volgens de bepalingen van voormelde lijst mag in rekening worden gebracht voor het betrokken systeem (zie hierover ook de toelichting bij artikel 1), moet vermeld worden. Krachtens het derde lid van artikel twee moeten deze gegevens door de bevoegde overheid opgenomen worden in de geldende omgevingsvergunning van de exploitant.

Daarnaast moet de melding ook de gegevens omvatten, vermeld in artikel 136, §1, vierde lid, 1°, 2° en 4°, en, voor zover relevant, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Dit betreft de volgende gegevens:

1° het voorwerp van de melding;

2° de identificatiegegevens van de plaats waar het voorwerp van de melding uitgevoerd zal worden;

3° plannen;

4° de identificatiegegevens van de persoon die de melding verricht of de exploitant.

Krachtens het tweede lid van artikel 2 moeten dezelfde gegevens ook vermeld worden als de exploitant van een rundveehouderij, voor de toepassing van artikel 9, §2, vierde lid, van het Stikstofdecreet, gebruik wil maken van het in artikel 9, §2, vijfde lid vermelde 'beweiden' als ammoniakemissiereducerende maatregel. Dit is logisch en noodzakelijk, gelet op het feit dat 'beweiden' staat voor meerdere PAS-systemen in de de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen, gevoegd als bijlage bij het decreet van 19 april 2024. Elk van die systemen geldt binnen de diergroep rundvee namelijk voor andere diercategorieën, met per systeem andere eisen inzake uitvoering en andere voorwaarden waaraan voldaan moet worden in functie van controle. Ook de ammoniakreductiepercentages verschillen per PAS-systeem van beweiden. Elk van die systemen van beweiden heeft dan ook een andere PAS-code. De rechtsgrond voor het tweede lid van artikel 2 zit in artikel 9, §3, Stikstofdecreet dat bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 2 bevat ook een verwijzing naar artikel 9, §2, vierde lid, van het Stikstofdecreet. Dit vierde lid stelt dat als de exploitant de PAS-referentie 2030 wil realiseren door toepassing van een ammoniakemissiereducerende maatregel, al dan niet gecombineerd met een vermindering van het

aantal dierplaatsen, hij daarvoor uiterlijk op 30 september 2029 over een aangepaste omgevingsvergunning dient te beschikken.

Krachtens het nieuwe vijfde lid van artikel 9, §2, wordt de meldingsprocedure van het omgevingsvergunningendecreet toegepast, in afwijking van artikel 82/1 van dat decreet, als de exploitant voor de toepassing van dat vierde lid gebruik wil maken van beweiden of van een andere ammoniakemissiereducerende maatregel vastgesteld met voorliggend besluit, voor de bijstelling van de milieuvoorwaarden van zijn vergunning, ter realisatie van zijn PAS-referentie 2030. Zie ook de toelichting bij artikel 1.

Artikel 3.

Dit artikel bevat de gebruikelijke uitvoeringsbepaling

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Artikel 9, §2, vijfde lid, Stikstofdecreet bepaalt reeds dat voor de ammoniakemissiereducerende maatregel van beweiden de meldingsprocedure, vermeld in het Omgevingsvergunningendecreet gevolgd kan worden, in plaats van de procedure tot bijstelling van in de omgevingsvergunning opgelegde milieuvoorwaarden (art. 82/1 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning).

Voorliggend besluit bepaalt voor welke andere ammoniakemissiereducerende technieken en maatregelen deze meldingsprocedure op overeenkomstige wijze kan worden toegepast. Het betreft een selectie van de technieken en maatregelen opgenomen in de bijlage bij het decreet van 19 april 2024. Wanneer een exploitant van een veehouderij ter realisatie van zijn PAS-referentie 2030 gebruik wil maken van één of meer van de geselecteerde maatregelen of technieken, kan hij deze via een melding laten opnemen in zijn omgevingsvergunning.

Met andere woorden, voorliggend besluit maakt dat een aantal technieken en maatregelen in de omgevingsvergunning opgenomen worden via een melding, in plaats van via een vergunning.

Indien deze maatregelen de vergunningsprocedure zouden volgen, zouden deze aangevraagd moeten worden bij de vergunningverlenende overheid, zijnde het college van burgemeester en schepenen of de deputatie.

Op Vlaams niveau is er dan ook geen sprake van een meer- of mincost wat betreft dossiertaksen.

De Inspectie van Financiën verleende op 24 mei 2024 een gunstig advies. In het advies stipte de Inspectie van Financiën aan er mogelijke budgettaire consequenties verbonden zijn voor de subsidie-aanvragen via het VLIF, doordat VLIF-subsidiabele technieken niet langer via een zwaardere wijzigingsprocedure, maar via een melding kunnen opgenomen worden in een lopende omgevingsvergunning.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juni 2024.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Op het niveau van de Vlaamse overheid is er geen impact op personeel (zie ook onder A).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Eenzijds heeft het gebruik van de meldingsprocedure in plaats van de vergunningsprocedure voor de bij voorliggend besluit vastgestelde ammoniakemissiereducerende maatregelen tot gevolg dat er in beperkte mate minder inkomsten zijn door een verminderde ontvangst van dossiertaksen. Anderzijds is er voor die dossiers minder personeelsinzet nodig doordat de aanpassing van de omgevingsvergunning niet moet verlopen via een vergunningsprocedure. Te verwachten valt dat die verminderde werklast evenwel niet van die aard is dat lokale overheden hun personeelsbestand kunnen afbouwen en dus kunnen besparen op personeelskosten. Budgettair zal er dus mogelijk een beperkte minderontvangst zijn voor de lokale overheden.

4 VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring wordt voorliggend ontwerpbesluit voor advies overgemaakt aan de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen, als vermeld in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Bijlagen

- Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen, als vermeld in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof;
- Het advies van de Inspectie van Financiën dd. 24 mei 2024.
- Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair beleid dd. 3 juni 2024.